

वा० रा०

॥ १४० ॥

अतिरहस्यत्वाच्चनायमंशः सर्वैः श्रोतव्य इत्याह ॥ नेति ॥ परमऋषिणा परमराजर्षिणा त्वयैव श्रोतव्यं नान्येन लक्ष्मणादिनेत्यर्थः ॥ एवं भगवतः परमादरः काव्यस्य स्वावतारं विषयत्वादिति बोध्यं ॥ २२ ॥ सबांधवैर्देवैः सहेत्यर्थः ॥ २३ ॥ तत्र सदसि ब्राह्मलौकिका ब्रह्मलोकार्हाः न्यवर्तत उत्तरं श्रोतुमिति शेषः ॥ ब्रह्मणा सहचलिता अपि पुनर्निवृत्ता इत्यर्थः ॥ तदेवाहोत्तरमिति ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ पर्णशालामुपागमदिति पाठे यज्ञावसान एव सीतांतर्धानात् ततः परं दीक्षितत्वाभावेनान्यत्र गंतुं शक्यत्वात् पुत्राभ्यां सह

नखल्वन्येन काकुत्स्थश्रोतव्यमिदमुत्तमं ॥ परमं ऋषिणा वीरत्वयै वरघुनंदन ॥ २२ ॥ एतावदुत्कावचनं ब्रह्मात्रिभुवनेश्वरः ॥ जगाम त्रिदिवं देवो देवैः सह सबांधवैः ॥ २३ ॥ ये च तत्र महात्मानऋषयो ब्राह्मलौकिकाः ॥ ब्रह्मणा समनुज्ञातान्यवर्तत महौजसः ॥ उत्तरं श्रोतुमनसो भविष्यं यच्च राघवे ॥ २४ ॥ ततो रामः शुभांवाणीं देवदेवस्य भाषितां ॥ श्रुत्वा परमं तेजस्वी वाल्मीकिमिदमब्रवीत् ॥ २५ ॥ भगवन् श्रोतुमनसऋषयो ब्राह्मलौकिकाः ॥ भविष्यदुत्तरं यन्मेश्वोभूते संप्रवर्ततां ॥ २६ ॥ एवं विनिश्चयं कृत्वा संप्रगृह्य कुशीलवौ ॥ तं जनौ घंविस्तृज्याथ कर्मशालामुपागमत् ॥ तामेव शोचतः सीतां साव्यतीता च शर्वरी ॥ २७ ॥ इत्यार्षे० वा० उ० अष्टनवतितमः सर्गः ॥ ९८ ॥ रजन्यां तु प्रभातायां समानीय महा मुनीन् ॥ गीयतामविशंकाभ्यां रामः पुत्रावुवाच ह ॥ १ ॥ ततः समुपविष्टेषु महर्षिषु महात्मसु ॥ भविष्यदुत्तरं काव्यं जगत्सौ कुशीलवौ ॥ २ ॥ प्रविष्टायां तु सीतायां भूतलं सत्यसंपदा ॥ तस्यावसाने यज्ञस्य रामः परमदुर्मनाः ॥ ३ ॥ अपश्यमानो वै देही मेने शून्यमिदं जगत् ॥ शोकेन परमायस्तो नशांतिं मनसा गमत् ॥ ४ ॥ वाल्मीकिपर्णशालां रामः प्राप्तवानित्यर्थः ॥ कर्मशालामुपागमदिति पाठांतरं ॥ २७ ॥ इति श्रीरामाभि० वा० उ० अष्टनवतितमः सर्गः ॥ ९८ ॥

॥ ७ ॥ अथ राममातृणां परलोकप्राप्तिः ॥ रजन्यामिति ॥ गीयतामित्युवाच ॥ अविशंकाभ्यां मत्पुत्रत्वविषयशंकारहिताभ्यां मातृवियोगदुःखरहिताभ्यां च ॥ १ ॥ २ ॥ सत्यसंपदा स्वस्य सत्यवैभवेन ॥ तस्य यज्ञस्यावसाने सीतानिर्याणोत्तरकाले ॥ ३ ॥ ४ ॥

उ० कां०

॥ १४० ॥